



Mor & datter fortæller:

At leve med ANOREKSI- MONSTERET

AF SUSANNE CORDES
FOTO: CAMILLA STEPHAN

Mor-datter-forholdet kom på en alvorlig prøve, da 20-årige Vanessa Joy Hobbs udviklede spiseforstyrrelsen anoreksi. Læs her, hvordan Vanessa og hendes mor, Helle-Monika, oplevede sygdommens hærgen fra hver sin side, og hvordan de hjalp hinanden igennem.

Det er nytårsaftensdag 2009. Vanessa Joy Hobbs skændes med sin mor Helle-Monika. Hun er 16 år. Hun vil i byen, feste med vennerne, drikke sig fuld. Det kunne være ethvert andet teenageskænderi mellem mor og datter, men når Helle-Monika står så stejlt på sit nej, bundet det i frygt. Frygten for at miste Vanessa. Samme eftermiddag har de været til konsultation på Bispebjerg Hospitals afdeling for spiseforstyrrelser. På trods af sine 181 centimeters modelhøjde vejer Vanessa kun 50,6 kilo. Hvis hun kolliderer i kulden, kan hun dø. "Det skulle være så godt. Det nye. Men det bliver som sædvanligt skidehamrende sønderknusende skidt", skriver Vanessa klokken to minutter over 12 i dagbogsform i "Flæsk". En rå og ufiltreret selvbiografi om de tre år af Vanessas liv, hvor anoreksien styrede hende 24-7. *Anoreksimonsteret* kaldte Helle-Monika med kærlig frustration den Vanessa, hun sloges med dengang. Mor og datter, der havde boet alene sammen, siden Vanessa var fem år, havde et godt forhold, inden anoreksien fik overtaget. Men sygdommen kom til at teste forholdet.

ANOREKSIIEN DUKKER OP

Det er et halvt år før, i sommeren 2009, anoreksien lige så stille begynder at spørge i Vanessas tanker. Hun føler sig under pres. Hun er ikke kommet ind på det gymnasium, hun gerne ville, hun er uvenner med sin far, og det modeeventyr, hun var blevet stillet i udsigt i Japan, er gået i vasken. Den 14-årige hyletynde krop, der ellers havde landet Vanessa en modelkontrakt, er begyndt at bule ud med kvindelige former. Nu trækker spejlet i hende i de endeløst lange sommerdage. Og vægten.

Hvornår gik det op for dig, at der var noget galt?

Helle-Monika: – Jeg kan huske, at jeg en

dag i sommerferien fik en pludselig indskydelse: Får Vanessa overhovedet nok at spise i løbet af dagen? Det sagde hun hun gjorde. Alligevel vågnede jeg og tænkte, at jeg havde en datter, der var ked af det på en måde, der ikke havde noget at gøre med, at hun ikke lige havde fået sin vilje. Hun var knust på en helt anden måde.

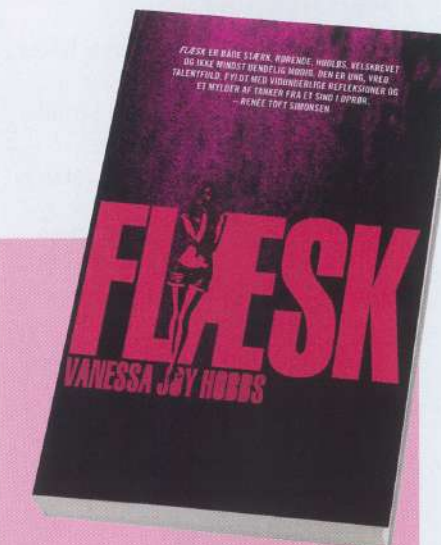
Vanessa: – Jeg har altid haft det sådan, at jeg kunne fortælle min mor alt, men jeg var bange for, at sandheden ville få konsekvenser for mit arbejde som model. Det var lettere for mig selv at flygte fra sandheden, når jeg gik med det alene. Når jeg ikke sagde det højt, fyldte det mindre. Jeg troede, jeg kunne komme over det. Heldigvis åbner Vanessa i slutningen af sommerferien op i forhold til sin mor, og de to starter en tandem-tour de force gennem behandlingssystemet, der byder på flere nedture end opture.

BUNDULYKKELIG

"Flæsk" er skrevet 100 procent ud fra Vanessas synsvinkel. Den indeholder al hendes afmagt, angst og frustrationer. Hendes vrede over den fraværende far, der har skabt en ny familie. Kærligheden til hendes mor, der bliver stærkt svingende ambivalent, i takt med at moren forsøger at bekæmpe anoreksien. Hendes afvisning af behandlingssystemet, der kun er fokuseret på tal og tabeller. Hendes længsel efter modelverdenen, selv om den stiller urimelige krav til hendes krop. Sorgen over at blive tiltagende socialt isoleret.

Når jeg læser din bog, tænker jeg, at den grundlæggende handler om, at du er bundulykkelig?

Vanessa: – Helt klart. Og det manglede jeg, der blev taget fat om. Jeg kunne godt tænke mig at have arbejdet med mit selv-værd og det, at jeg er meget perfektionistisk omkring alting. Det er jeg stadig i dag. I stedet var mit behandlingsforløb



I sin selvbiografiske forfatterdebut "Flæsk" skriver 20-årige Vanessa Joy Hobbs råt for usødet om sine tre år med anoreksi og kuldsejlede modeldrømme. Bogen udkom 26. januar på Gads Forlag, og Renée Toft Simonsen har skrevet en hilsen til Vanessa i bogen.

meget fokuseret på min vægt og på vejninger. Jeg kan på en måde godt forstå, at det var sådan i starten, men det fik mig til at føle mig meget udsat igen.

Helle-Monika: – Vi fik hele tiden at vide, at hvis det nu gik den forkerte vej, så ... I starten tog jeg fat i hende og smækkede hende ned at sidde i en stol, for jeg var så desperat. Jeg SKULLE bare have hende til at spise. Jeg følte en kæmpe afmagt. Jeg var bange for, at hun skulle dø. Jeg kunne ikke tale med hende længere. Men det, der var vigtigst for mig, var, at jeg kunne bevare relationen til Vanessa, selv om hun var så vred på mig. Der har været 14 dage ad gangen, hvor vi ikke har talt sammen, og hvor jeg alligevel har været den, der skulle sørge for, at hun fik alle sine måltider. Jeg har været så vred og frustreret – ja, jeg har været så vred på dig, undskyld – jeg har bare haft lyst til at klaske hende op ad væggen. Men i og med hun er mit →

FAKTA OM ANOREKSI

- 1 % af unge piger/kvinder udvikler anoreksi (anorexia nervosa).
- Anoreksi viser sig ved et vægttab på minimum 15 % af normalvægten og ved overdrevet fokus på kropsvægt.
- Anoreksi kan være livsfarligt, hvis vægttabet ikke standses i tide.
- Årsagen er ukendt – men ofte er der en indre uro og følelse af utilstrækkelighed, som den syge forsøger at dulme gennem overdreven kontrol af kroppen.

Kilde: Sundhedsstyrelsen

HER KAN DU FÅ HJÆLP:

Center for Spiseforstyrrelser
– anonym professionel rådgivning pr. mail og telefon
LMS – Landsforeningen for Spiseforstyrrelser – yder rådgivning og giver vejledning pr. mail og chat.

Der er tidspunkter, hvor jeg har tænkt, at det her går vi i stykker af. Det her giver ar

Helle-Monika

← barn, og jeg elsker hende højt, så har jeg jo godt vidst, at der inde bag hendes adfærd var en dybt ulykkelig pige, som stadig elskede mig, men som ikke kunne andet end reagere på mig, for jeg var den eneste, der var der.

Vanessa: – Det er ikke noget, jeg er stolt over. Det var jeg heller ikke på det tidspunkt. Jeg havde enormt meget skyldfølelse. Jeg kan til en vis grad godt forstå, at jeg reagerede, som jeg gjorde. Jeg følte mig presset på alle fronter, og jeg følte, at den eneste måde, jeg kunne gøre noget på, var ved at lukke min dør eller slå fra mig. Det var næsten hulemenneskeagtige reaktioner, jeg havde tilbage.

DE HÅRDE VALG

Undervejs i sygdomsforløbet skal Helle-Monika træffe flere svære valg. På et tidspunkt, hvor behandlingsteamet anbefaler en indlæggelse af Vanessa, fordi hun ikke er i bedring, men tværtimod får det værre, vælger Helle-Monika en radikal anderledes løsning. Hun tager Vanessa med ud at rejse. Hiver hende ud af de vante rammer, der også er anoreksiens rammer. Vanessa blomstrer kortvarigt op. Hun kan lægge anoreksi-identiteten fra sig, når de ikke er hjemme. Føle sig normal.

Men der er også de hårde valg. Som da hun informerer Vanessas modelmutter om sygdommen, og Vanessas modelkontrakt annulleres som konsekvens. Eller da hun fortæller Vanessas veninder om anoreksien i håb om, at de kan hjælpe og støtte.

Nu sidder din mor jo lige ved siden af, men tror du, du kunne have klaret det her uden hende?

Vanessa: – Nej. Det har været en kæmpe force, at vi altid har haft et godt forhold, og at jeg altid har haft tillid til hende. På trods af at jeg har følt de mange tillidsbrud undervejs, følte jeg alligevel, jeg kunne have tillid til hende. En stor del af den tillid røg, da der skete de mange overgreb i forhold til, hvem der fik at vide, at jeg var syg. Mine veninder f.eks. Det har virkelig påvirket mig. Alligevel har hun – ikke behandlingssystemet og ikke mine veninder – været den, jeg har kunnet åbne op for gennem hele forløbet. Når jeg var meget vred og lukkede mig inde bag en mur i to uger, var det altid hende, jeg endte med at bryde sammen hos.

Helle-Monika: – Det var vigtigt for mig hele vejen igennem at bevare Vanessas

tillid. Jeg vidste, at jeg skulle bruge hendes tillid til at bekæmpe anoreksien. Hvis først hun mistede tilliden til mig, ville jeg have tabt til anoreksien. Det er også derfor, det har gjort så afsindigt ondt at overskride hendes grænser og udlevere hende til bureauet og hendes veninder. Det var ikke det, at hun blev vred, der gjorde ondt. Det var frygten for at miste hende til anoreksien.

Har I været igennem en tilgivelsesproces, for at I kunne komme ud på den anden side sammen?

Helle-Monika: – Jeg synes stadig, der er ting, der er svære at tale om. Jeg har jo været den, der har støttet og været der under de lange ture, men jeg har også været den, der har måttet lave overgrebene. Der er tidspunkter, hvor jeg har tænkt, at det her går vi i stykker af. Det her giver ar ... Og vi har fået ar. Der er blevet sparket døre ind. En dag havde vi en konflikt på otte timer, fordi Vanessa mente, rugbrødet var skåret for tykt, og jeg måtte holde på, at det var det ikke. Vi kunne blive ved og ved, og jeg havde ingen steder at gå hen.

Hvis Vanessa kommer ud i køkkenet, når jeg står og laver mad, får jeg ofte en automatisk reaktion, hvor jeg bliver anspændt.

Vanessa: – Der opstår ret hurtigt misforståelser, fordi de mønstre stadig ligger der. Men jeg synes, vi er kommet langt.

Er du rask i dag?

Vanessa: – Jeg har det helt klart bedre. Jeg ved, at jeg stadig bliver styret af anoreksien i forhold til min spisning og mit udseende. Men jeg er blevet mere bevidst om det. Ud over at min vægt er steget, er jeg psykisk blevet bedre til at sætte fingeren på, hvad der sker i mine tanker, og hvornår det er spiseforstyrrelsen, der styrer. Jeg tror godt, jeg kan få det endnu bedre, men jeg tror også, det altid vil være der et sted.

KNUSTE MODEDRØMME

Når man læser din bog, kan det være svært at forstå, hvordan modeldrømmen stadig trækker i dig til sidst, hvor du har været så meget igennem?

Vanessa: – I starten betød det rigtig meget, fordi der blev stillet alle de her drømmescenarier op for mig. Men det blev endnu vigtigere, da først det blev taget fra mig (pga. anoreksien, red.). Mit sociale liv, alt var væk. Modelkarrieren blev det sted, hvor jeg kunne bevise over for mig selv, at

Helle-Monika havde andre udfordringer med datteren, end man normalt har med en teenager: "En dag havde vi en konflikt på otte timer, fordi Vanessa mente, rugbrødet var skåret for tykt."



Når jeg var meget vred og lukkede mig inde bag en mur i to uger, var det altid min mor, jeg endte med at bryde sammen hos

Vanessa

jeg stadig kunne noget. Det VILLE jeg bare tilbage til. Jeg mener stadigvæk ikke, min spiseforstyrrelse kom fra modebranchen. Det var en kombination af mange ting på én gang. Og det, at jeg har et følsomt væsen. Men det, at man skal være så tynd, og at man yderligere bliver *photoshoppet* til at se endnu tyndere ud, giver et fuldstændig forvrænget ideal, der er med til at få unge piger til at stræbe efter noget, der ikke findes. Det synes jeg klart, man skal gøre noget ved. Branchen skal blive bedre til at ruste de piger, der starter som helt unge. Jeg var helt uforberedt.

Helle-Monika: – Vi havde SÅ mange kampe

om netop det. Men på et tidspunkt vendte jeg det om og gjorde modeldrømmen til mit våben. Jeg tænkte, at hvis vi kunne lave en aftale om, at hun måtte starte som model igen, når hun nåede en bestemt vægt, ville det kunne hjælpe mig mod anoreksien. Det var et sats fra min side.

Nu har du skrevet en bog om det hele. Er du ikke bange for, om du kan holde til eksponeringen?

Vanessa: – Jo, jeg er da pissebange! Jeg gik i gang med at skrive bogen, da jeg gik ud af gymnasiet, fordi der var så mange ting, jeg ikke havde fået bearbejdet. Men ad vejen tænkte jeg, at der måske var an-

dre, der kunne få glæde af at læse det. Der er så mange fordomme om det at være spiseforstyret. Det er med til, at man føler sig forkert og skammer sig. Idéen var, at jeg ville udgive den anonymt. Men så tænkte jeg, at hvis jeg ikke stod frem, ville jeg være med til, at det forbliver et tabu. Så det har været en proces og er det også stadigvæk. **Helle-Monika:** – Det har gjort mig så glad at følge hele processen og opleve de erkendelser, Vanessa er kommet frem til undervejs. Selv om hun stadig har spiseforstyrrelsen, er hun blevet stærkere og stærkere. Jeg synes, det er megasejt, hun står frem med bogen. ■